

CIRKOVCE pri Škalah - p.c.sv. Ožbalta

1.

Cerkev ima dva oltarja: gl.oltar sv. Ožbalta in str. oltar sv. Jurija. V ladji je še majh a prižnica. V zvoniku so trije zvonovi: veliki iz l.1817 vlijil Georg Steinmetz v Celju, srednji iz l.1676 in majhni iz l.1781 vlijil Jakob Reidt v Ljubljani.

Vizitacijsko poročilo iz l.1641 pravi: Ecclesia s. Oswaldi v Cirkovzah: Altare s. Oswaldi, altare s. Urbani a latere Evang consecratum, fracta lapidae mensa, angustum. Tabet vineam, vaccas 23 et oves 31.

Ign.Orožen: Das Dekanat Schallthal, l.1884, str.51-52.

(Zirkowitz)

Pravilno orientirana cerkev stoji v zaselku Cirkovce v n.v. 620 m.

Viri in literatura: Ign. Orožen: Bistum und Diözese avant V. Dekanat Schallthal, Graz 1884; Skalska farna kronika.

Cerkev sestavlja: predložen prizmatičen zvonik, pravokotna ladja, z na jugu pričidano plitvo 3/8 zaključeno kapelo, enako širok in visok 3/8 zaključeni prezbiterij z na severu njega in ladje prizidano pritlično z akristijo. Gradnja je kamenita, ometana; strehe enotna, sedlasto-strešasta, pultasta, opečna; zvonikova čebulasta, škodlasta.

Zunanjščina: Zvonik, ladja in zakristija so nerazčlenjeni, prezbiterij in kapela pa imata pristrešen talni zidec, ki je pri prezbiteriju še gotski. Njegova zaključnica kaže namreč še sled zazidanega, šilastega gotskega okna. Venčni zidec, ki obokava vso stavbo, je profiliran ter poznobaročen. Vsi 3 portali so pp, kapelikov kapelin ima letnico 1911 ; okna s stopničastim ostenjem so pp. Kapelini okni imata luneti. Zvonica se trikrat ločno odpira. Pred prezbiterijem stoji leseno razpelje, ki je zanimivo ljudsko delo.

Notranjščina: Tlak je kamenit, prezbiterijev divgnjen za stopnico. Zidana pevska empora počiva na širokem nosilnem loku ter ima konveksno iztopajoč lesen podij. Ladjine stene členita 2 para pilastrov, ki nosita oprogi z banjo in 2 paroma sosvodnic. Robovi in temena le-teh so okrašeni s štukiranimi robovi, ki tvorijo v temenu banje rokokojsko-klasicistično komponirane medaljone.

Kapel in slavolok je ppk. Njegovo ostrenje krase štukirani pasovi, ki tovijo več polj in teme. Kapeline stene členi 6 pilastrov, ki nosi golšaste gredo in križni obok s tristrani zaključkom, katerega robeve krase štukirani pasovi grozdja, lovorjevih listov itd.

Glavni slavolok je ppk. Prezbiterij ima v kotih 4 pilastre, ki nosijo kapasti obok; tristrani zaključek pa je nepravilno zaključen. Primitivna slikarija iz 1. 1937. je dekorativno-figuralna.

Desno oltarja je kvadratast sakrarij s poševno posnetimi robovi. Prvotni vhod v zakristijo je bil iz ladje, sedaj je iz prezbiterija. Zakristija ima kamenit tlak, banjast obok ter piscino, sicer bp. Na kapelinem slavoloku je prebeljen napis: RENOVATUM IN ANNO 1822.

Ooprava: Glavni oltar je čedno delo iz konca 18. stol. Nastavek nosi par stebrov in pilastrov, od atektonske atike pada na obe strani draperija. Osrednji niši je kip Ožbalta, ob straneh nad prehodnima lokoma stojita Lucija in Katarina, v atiki pa MB z detetom. Oltar je renoviran in vd obrem stanju.

Stranski oltar Gregorja Velikega je dobro delo srede 17. stol. Kamenita menza je zastrta s platnenim antependijem, predella pa je naknadno divgnjena. Nastavek zavaja tvorita steba, noseča ogredje z ravnima kriloma ter enako koncipirana atika, katero zaključjeta volutasti krili, flankirata pa na posebnih podstavkih stoječa kipa Franca KS. in Ignacija. Sliko v nastavku, ki je preprostejše delo 19. stol., flankirata ušesi, sestoječi iz pod-

vkov v obliki angelskih glavic, kipov Pieta in Pavla ter volutastega-zaključka. 4 svečniki-angeli so originalno leseno delo. Oltar je lep primer "zlatega oltarja", ki je vreden ohranitve. Prižnica ovalnega tlora je preprosto delo 1. pol. 19. stol., okrašeno z reliefi 4 evangelistov. Vsa ostala oprava je BP.

Oprema: Srebrn pozlačen kepih, katerega je daroval Athenio grof ~~žih~~ Lichnowsky v spomin na l. 1870 umrlo ženo Louiso grofico d' Harnoncour, rojeno Locatelli. Nodus krase 3 grbi navedenih grofovskih družin, venec 3 karuše z daljšimi nemškimi napisimi.

Zvonik: V njem vise 3 zvonovi, železni, KID-ovi iz let 1924 in 1925.

Podstrešje: Oboki so kameniti. Zakristija je kasnejši dozidek.

Resume: Cerkev je poznogotska. Leta 1641. je imela 2 oltarja, v sredini 17. stol. so prizidali kapelo ter postavili sedanji stranski oltar. Takrat je imela obokan prezbiterij in ravno krito ladjo. V 2. pol. 18. stol. so obokali ladjo in preobokali prezbiterij. Takrat so verjetno prizidali zvonik in zakristijo. Med leti 1787-90 je bila tukaj lokalija.

Okolica: Okoli cerkve so vidni sledovi ovalnega obzidja, po tradiciji tabora, verjetneje pa pokopališča. Nekdanja cerkvena hiša je bila postavljena l. 1787. V zaselku je več kapel, ki so bp.

Konservatorske opombe: Zaradi terenskih premikov je na stavbi več razpok, sicer pa je v redu v-drževana.

Opombe:

Ostalo: J. Čurk: Celjska topografija (Velenje) rkp, str, 23, 23, zapiski 1959